

Decernik

Leto II. (IX.), štev. 3

Maribor, sreda 4. januarja 1928

»JUTRA«

Izhaja razen nedelje in praznikov vsak dan ob 16. uri

Račun pri poštnem ček, zav. v Ljubljani št. 4400

Velja mesečno, prejemnik v upravi ali po pošti 10 Din, dostavljen na dom pa 12 Din

Telefon:

Uredn. 440

Uprava 455

Uredništvo in uprava: Maribor, Aleksandrova cesta št. 12

Oglaš po tarifu

Oglaš sprejema tudi oglašni oddelček »Jutra« v Ljubljani, Prešernova ulica št. 4

Vukičević grozi z novimi volitvami

BREZUSPEŠNI IN OBUPNI POIZK OTRANJEPOLITIČNI PANOMSKI DEMOKRATSKO KOALICIJO. — NUSI VLADE, DA RAZBIJE KMEČKO-SKANDAL.

ZAGREB, 4. januarja. Stjepan Radić je objavil v današnji izdaji svojega glasila »Narodni Val«, senzacionalen članek o spletkah nove vlade proti kmečko-demokratski koaliciji, ki je vzbudil v vseh političnih krogih silno pozornost.

O »memorandumu«, o katerem ve beograjsko časopisje toliko poročati in izviru baje iz vrst poslancev Radićeve stranke, ki baje niso zadovoljni z Radićevo politiko, pravi Radić v »Narodnem Valu«, da sicer res obstaja, vendar je bil načrt sestavljen v kabinetu ministrskega predsednika Vukičevića samega. Vukičević je namreč napravil poizkus, da bi razbil jedro opozicije. Zato se je lotil nekaterih poslancev Radićeve stranke, da jih pridobi za prestop k vladni koaliciji. Predvsem se je obrnil na poslanca dr. Luja Kežmana, ki mu je obljubil mesto državnega podtajnika v zunanjem ministrstvu in celo prosvetno ministrstvo, ako se mu posreči, da bi odvrnil od Radića vsaj 18 poslancev.

Vukičević je poslal v zvezi s tem dr. Kežmanu pismo, v katerem piše med drugim:

»Uvideli boste, da sta Radić in Pribičević pri kroni tako osovražena, da je čisto izključeno, da bi mogla priti pri katerikoli kombinaciji v pošt. Zahteve Hrvatov so v mnogem oziru upravičene, vendar pa jim nočemo in tudi ne moremo ugoditi, dokler bo vodil hrvatsko politiko Radić. Na drugi strani veste prav dobro, da ostrina tona, ki se ga poslužuje opozicija v javnem mnenju, že davno presega vse meje. Vlada tega ne bo več dolgo trpela. Sedaj imamo še večino, s katero bomo spravili pod streho proračun, potem pa so nove volitve edini izhod. Pri teh volitvah bosta Radić in Pribičević izgubila s političnega pozorišča. Ako hočejo Hrvati pravočasno zaščititi svoj politični vpliv, potem morajo tudi pravočasno vstopiti v vladu, da bodo na ta način zastopani v bodoči volilni vladi.

Proti brezpravnosti prečanskih pokrajin Jugoslavije

KRIKA VUKIČEVIČEVEGA NASILNEGA REŽIMA POSTAJA VEDNO OSTREJŠA IN VLADI SILNO NEPRIJETNA.

BEOGRAD, 4. januarja. Današnja seja finančnega odbora se je pričela ob 10. dopoldne. Ker je bil notranji minister Vukičević odsoten, je posl. Demetrovič zagrozil, da bo opozicija onemogočila sejo z obstrukcijo, ako ne pride minister osebno na sejo. Šele nato je prišel Vukičević takoj v dvorano. Srbski zemljoradnik posl. Šavlić je vehementno kritiziral notranjo politiko vlade in opozarjal, da je narod že popolnoma odvisen od samovolje žandarmerije. Vukičević je popolnoma nesposoben minister. Sposoben je pač morda za načelnika kakega lovskega društva, nikakor pa ne za ministrskega predsednika ali notranjega ministra.

Posl. Demetrovič je izvajal v svojem govoru, da se je ministrskemu predsedniku in njegovemu režimu posrečilo le to, da je omajal vero množic v vsako avtoriteto. Iz Jugoslavije so hoteli napraviti kolonialno federacijo. Srbija naj bi bila jedro te države, vse druge province pa naj bi bile samo kolonije. Treba si je ogledati samo vladu, v kateri sedi 13 srbskih ministrov, dočim spada ostalih 5 iz novih provinc med najnesposobnejše. Naravnost čuditi se je, kako morejo demokraciji podpirati tak režim. Vukičević direktno bagatelizira skupščino in doživljamo boljše vladanje od zgoraj navzdol. V novih provincah smo bili vedno navajeni upoštevati zakone, danes pa je vsakdo razočaran, ker zakonodajalci sami tepajo zakone. Policijski sistem Jugoslavije je brez primere. Kljub ustavi so ljudje stalno v nevarnosti, da jih policija morda opolnoči ne vrže iz postelje. V občinah, kjer radikali nimajo večine, notranje ministrstvo zabranjuje konstituiranje občinskih svetov. Državljanstvo more dobiti le oni, ki je more plačati ali pa se poslužijo intervencije sina ministrskega predsedni-

ka. (Posl. dr. Žerjav: Vložili bomo tozadevno še posebno interpelacijo in zahtevali skupščinsko preiskavo.)

Končno je govoril še radikalni poslanec Siniša Račić, ki je skušal zagovarjati politiko vlade. (Ironični medklci opozicije). Seja je bila ob 12.30 prekinjena. Popoldne je priglasi kot prvi govornik posl. dr. Žerjav. Seje finančnega odbora bodo odgojene za štiri dni.

Katastrofa na morju

BUKAREŠTA, 4. januarja. Med Nikolajevskim in Novorosijskim se je v viharju potopil ruski parnik »Otoč«. Katastrofa je zahtevala nad 200 človeških življenj in je bila vsaka pomoč izključena.

TIHOTAPSTVO OROŽJA NA MADŽARSKO.

BUDIMPEŠTA, 4. januarja. Madžarska vlada izjavlja povodom dogodkov pri Monoštru, da je ravnala popolnoma v skladu z mednarodnimi določili. Iz Italije odposlano orožje ni bilo namenjeno samo za Madžarsko, temveč predvsem za Poljsko. Madžarske oblasti so blago zaplenile in tudi že odredile preiskavo.

Borza

LJUBLJANA, 4. januarja. Devize: Berlin 1354, Curih 1094, Dunaj 801, London 276.80, Newyork 56.64, Praga 168, Milan 299.75. — Efekti: Celjska 164, Ljub. kreditna 135, Kreditni zavod 160, Vevče 135, Ruše 265—280 Kranjska industrijska 370, Stavbna družba 56, Šešir 125.

Gibanje prodajalcev tobaka

RADI ZNIŽANJA PRODAJNEGA Odstotka NAMERAVAJO IZVESTI PRODAJALCI DUHANA DVOVNEVNO PROTESTNO STAVKO V VSEJ DRŽAVI.

Za lastniki kinomotografov, katerim se je ponesrečila njihova akcija za znižanje davka in državnih dajatev — prihajajo sedaj na vrsto prodajalci tobaka. Znano je, da so imeli prodajalci tobaka nedavno v Beogradu kongres, katerega so se udeležili zastopniki iz vseh pokrajin države. Kongres je sprejel posebno resolucijo z zahtevami prodajalcev tobaka, ki je bila izročena pomočniku finančnega ministra.

Do gibanja prodajalcev duhana je prišlo radi tega, ker je monopolska uprava sklenila, da jim s 1. januarjem 1928 zniža prodajni odstotek za vse tobačne izdelke in sploh monopolsko blago. Dosedaj so namreč dobivali prodajalci duhana 5%, odsedaj naprej pa samo 4%.

Ukrep monopolne uprave je težko zadel posebno male prodajalce tobaka, ki se že tako težko preživljajo z izkupičkom. Zato zahtevajo, da se jim odstotek ne samo ne zniža, tem-

več še poveča na 8%. Merodajni faktorji so prvotno sicer obljubili malim prodajalcem, da bodo upoštevali njihove želje, namesto ugodne rešitve pa so dobili sedaj od monopolne uprave obvestilo, da znaša od 1. januarja dalje prodajni odstotek samo 4%. Odlok uprave je izzval seveda zato v vrstah malih prodajalcev tobaka silno nezadovoljstvo. V kratkem se bo vršila seja, na kateri se bo razpravljalo o položaju in eventualni protestni stavki vseh malih prodajalcev duhana v državi. Stavka bi trajala dva dni in bi bilo ta čas ustavljeno vsako prodajanje tobaka.

To naj bi bil prvi opomin za merodajne faktorje, da umaknejo svoj novi odlok. Ako pa uprava monopola ne bi ugodila zahtevam prodajalcev tobaka, potem bo sklican izredni kongres, ki bo razpravljal tudi o vprašanju popolne ustavitve prodaje tobačnih izdelkov in sploh vsega monopolskega blaga.

Helge Lindberg — umrl

Drevi bi imel koncertirati prvič v Mariboru baritonist svetovnega slovesa, finski rojak Helge Lindberg, o katerem smo pretekle tedne večkrat poročali opozarjajoč našo javnost in njegovo izredno umetniško silo. Mariborske izložbe so že izstavile fotografije simpatičnega pevalca, postrežki so nosili velike reklamne lepake koncertnega biroja Glasbene Matice za današnji koncert Lindberga — z eno besedo Mariborčani so komaj čakali prihoda nordijskega pevalca, ki je živel zadnja leta na Dunaju, kjer se je tako visoko povzpel v svoji umetniški karjeri, da so bili njegovi koncerti vedno sijajno obiskani. Danes pa je došel kakor strela z jasnega neba z Dunaja brzjav, da Helge Lindberga, ljubljence dunajskih glasbenih krogov, ni več med živimi. Gripa mu je pretrgala na Dunaju nit življenja en dan pred napovedanim koncertom v Mariboru! Včeraj smo še javili, da je radi nenaadne obolevosti Lindberga koncert preložen za nekaj dni, danes pa javljamo tragično vest, da težko pričakovanega koncerta ne bo...

Helge Lindberg je bil v najlepši moški dobi: imel je komaj 40 let. Poleg svojih visokih umetniških sposobnosti v glasbi je bil Lindberg kot veren Finec tudi navdušen sportnik, kar mu človek res mora pripisati ob prvem pogledu njegove fotografije. Znan je bil kot vztrajen rokoborec in boksar. Vsesplošno priznanje pa je seveda žel pokojni Lindberg kot koncertni pevec. V njegov lep glas je bilo občinstvo naravnost zaljubljeno. Na vsakem sporedu koncerta je imel slavni baritonist vsaj eno, dve točki finskih narodnih pesmi, ki jih je prinesel Lindberg prvi v Srednjo Evropo in ž njimi dosegel krasne uspehe. Škoda, da nam je sedaj za vedno prikrajšan ta užitek!

Bodi ohranjen časten spomin velikemu umetniku!

POVODENJ V RUMUNIJI.

BUKAREŠTA, 4. januarja. Donava je dosegla danes nad tri metre nad normalo. Železniška proga je že pod vodo.

Iz oblasti tajništva SDS za mariborsko oblast

1. Vse krajevne organizacije in vsi po-
verjeniki SDS v mariborski oblasti se
pozivajo, da posvetijo tekom meseca ja-
nuarja, ko se v smislu zakona volilni ime-
niki uradno popravljajo, temu vprašanju
svojo polno pozornost. Predvsem naj na
občinskih uradih zahtevajo, da se vpiše-
jo v imenike oni, ki so bili pri zadnjih
volitvah izpušeni, dasi bi po zakonu že
imeli volilno pravico. Dalje naj zahtevajo
vpis vseh onih, ki so si od zadnjih volitev
naprej pridobili volilno pravico, bodisi da
so že šest mesecev nastanjeni v občini,
bodisi da so se naselili tam kot državni
uradniki, zdravniki itd. Dalje naj tudi za-
htevajo izbris vseh onih, ki so med tem
časom bodisi umrli, bodisi se izselili, bo-
disi kako drugače na podlagi zakona iz-
gubili volilno pravico. Tako si bodo or-
ganizacije in poverjeniki za reklamacijsko
postopanje pri morebitnih prihodnjih
volitvah prilranili precej truda.

2. Tekom januarja in februarja morajo
vse organizacije izvršiti svoje občne zbo-
re. Prosimo, da se ravnajo glede sklica-
nja občinskih zborov točno po navodilih, ki
jih bo od nas prejela vsaka posamezna
organizacija.

3. Tekom meseca marca se bodo po-
ivseh srezih izvršili sreski občni zbori, za
katere bodo vse krajevne organizacije
istotako dobile potrebna navodila. V vsa-
kem srezu se bodo istočasno vršile eno-
dnevne politične šole na sedežih srezov
ter pozivamo že danes vse krajevne or-
ganizacije, da izberejo in določijo vse
one mladeniče in moške, katere bodo v te
šole poslale. — Tajništvo SDS v Mari-
boru.

Mariborsko gledališče

REPERTOAR:

Sreda, 4. januarja ob 20. uri »Živijo ta-
tovi« ab. C. Premijera.
Četrtek, 5. januarja ob 20. uri »Madame
Butterfly« ab. A. Kuponi.
Petek, 6. januarja ob 15. uri »Rokovnja-
ča«. Znižane cene. Kuponi. — Ob 20.
uri »Logarjeva Krista«. Znižane cene.
Kuponi.

Novoodkrit mariborski „zverinjak“

S SILO IZZVANO NADALJEVANJE LEKSIKONA »PURGARSKIH IMEN. — POHLEVNA DIVJAČINA. — PIMF in PUMF IZVEN ZADREGE. — VREMENSKI IN KLIMATIČNI POJAVI V IMENIH.

Maribor, 3. I. 1928.

Kakor sem slutil, tako se je zgodilo: Breneš kamen vrhu gore, pa ti se skotrija niz brdo v dolino in vzame še druge seboj.

Iz prve zamere pri Andreju Os(c)etu, kamor so po mojem odkritju prišli novi, od njega še nevidni gostje, se je izcimila druga, ki je dala povod članku v novoletni številki. Že sem mislil, da imam mir, pa sem uvidel, da sem se temeljito zmotil.

Nehoté sem odkril v Mariboru edinstven »zverinjak«, ki je po svojem bistvu sicer pohleven, a ima slučajno nalogo, da kroti raznovrstno »divjačino«, ki pride v nasprotje z SHS-paragrafi.

Ta »zverinjak« je bil preje v Trstu, a poveljeval mu je Kralj, katerega je moral celo Cesar poslušati. Poveljstvo je Kralju ostalo tudi v Mariboru, kjer komandira nad Čukom, Jelenom, Košuto (že v »penziju«!) Voukom, Medvedom, Škrijancem, Šauko, Zajcem in Povhom...

Če pa pomislimo, da v tej pestri politični družini kraljuje ptica Orel, ki še menda ni nič žalega storil Škrijancu, Zajcu ali — Povhu, — potem nam v očigled neprestanih političnih razprtij postane kar črno pred očmi; kajti kaj takega je sicer neverjetno, četudi je gola, čista resnica v čast stanu, kateremu vsi ti eksemplari pripadajo...

V to družino spada tudi Star(ec), ki je kljub svojemu imenu in starosti mladeniškega izgleda in mišljenja.

Skratka: Vsi so »fejst« fantje in gorje onemu, ki bi se drznil to moje odkritje krivo tolmačiti.

Interesantno pri vsem je, da spadajo malodane vsi tu opisani čudaki k naši mestni policiji.

Čudne litanije, čudovita skladnost, redka iznajdba, kajne?!

Če ne bi bilo res, bi moral biti pripravljen na grozen očitek, da — lažem.

Kakor že povedano, je ta »divjačina« zelo pohlevna in oni antiparagrafski divjačin v mariborski prašumi silno nevarna.

Z ozirom na te jasno opisane okoliščine sem mnenja, da sta tistale dva nedeljska Nimroda Pimf in Pumf, ki sta se zadnji čas po »Večerniku« tako neusmiljeno mrevnarila, izven vsake zadrege; kajti vsled mojega nosu, ki izvoha dobro divjačino tudi tam, kjer je najboljši lovski

pes ne bi našel ali izvohal, — je obema — tako Pimfu, kakor Pumfu — prihranjeno naporno preluknjavanje fraka po lovskih revirjih... Na glavnem kolodvoru lahko najdeti vsak ugoden čas tako Zajca, kakor Povha (sezonska divjačina!), Jelena in druge »zverine« pa po mariborskih ulicah...

Ker sem že pri živalih bi bil smrtui greh in morda celo povod za ponovno zamero, če bi nalašč pozabil na Ježa, ki drži strogo evidenco o oficirjih, kaplarjih ter ostalih generalih in rekrutih v območju našega mesta. —

Potem sem jo po daljšem študiju tudi »pogrontal«, zakaj je na Koroški cesti tako mrzlo, da te včasih zazebe v najintimnejšo kost grešnega telesa. Po Koroški cesti namreč vlada Hlad, ki vsakogar, ki ne bi razumel cestnopolijskih predpisov ali motil nočni mir pelje k Jugu na Slomškov trg, kjer se vsakemu grešniku razstaja zakrknjeno srce. Če pa je dotičnik posebno zamrznjen in tudi Jugov vpliv nič ne pomaga, ga Čuk, Jelen, Vouk ali Medved citirata v slavno znano zavetišče pri »Grafu«... Vsemu temu poslovanju pa je neobhodno potreben rekvizit — že zadnjič omenjena Tinta, ki skrbi za to, da na policiji nikdar »tinte« ne zmanjka. Kadar pojde v zaslužjen »penzijo«, bo joj — in tega se notranje ministrstvo silno boji. —

Izmed vetrov ne smem pozabiti, da piha v agrarnem uradu Sever, v katerega bližini pa se razstopi vsako, še tako zakrknjeno in zmrznjeno deklisko srce; tako zlat deček je Joško. —

Če pa mariborskim šiviljam in krojačem zmanjka sukanca, gredo v zavarovalnico »Feniks«, kjer imajo Cvirna v zalogi.

Tako je po inicijativi vestnih čitateljev »Večernika« odkrita še dosedaj neodkrita zakladnica velepomembnih imen mariborskih »purgarjev«, a pisec teh vrstic je do dna svoje grešne duše prepričan (pa uredništvo tudi!), da se bodo našli še ljudje, lastniki velepomembnih slovenskih imen po skavtovski terminologiji, ki nam bodo zamerili, da smo jih izpustili. Potrpljenje je božja mast. —

Sklep: Maribor je v pogledu zanimivosti in posebnosti res nelzčrpljiv. Poln resnosti in humorja se smeji v Novo leto, katero bo ob zdravem smehu razpršilo čemernost iz lic Mariborčanov.

— A. —

Slovenjebistriška kronika

Protest proti občinskim volitvam so »potegnili nazaj« in končno se je vendarle vršila volitev župana. Bilo je to 23. decembra. Točno ob 4.30 popoldne si vdel iz Jelenove gostilne korakati na magistrat skupino, ki je pozneje odločila usodo našega mesta.

Ob določenem času so se sestali novozvoljeni v magistratni posvetovalnici, kjer je najstarejši otvoril volitve z uvodnim »Veni creator spiritus«. Previsoko so postavili jajček v gnezdece, iz katerega bi se moral izvoliti novi župan. Dehata je pripomogla do temperature, ki jo zahteva jajček, da se razpoči in izleti iz njega novorojenec.

In zgodilo se je. Zvolili so novega župana. Zbor je staremu županu zapel svoj »Requiescat in pace«, obenem pa ubral himno »Živijo novi župan«. In to je dr. Schaubach, oblastni poslanec in odvetnik. Po volitvi je stari župan odmočil svoj »Confiteor«, nakar je ves zbor zažvižgal svoj »Te deum laudamus«.

Po županovi izvolitvi je bil izvoljen podžupanom g. Franjo Razboršek, industrialec v našem mestu. Nato so bili proglašeni svetnikom gg. Kos, Sorčnik in Malý, vsi okoli pa za »blažene«. Različne funkcije s peruti in brez peruti se razdele prihodnjič.

Naš novi odbor, to je župan, podžupan, svetniki in blaženi, je menda od obstoja

mesta eden najbolj znamenitih, ker tehta celokupno 1415 kg. Po dimenziji telesa prekaša vse dosedanje. Le eden je »činki«, zato pa živahen kakor petelinček. Po velikosti merijo 1.58 do 1.85 m.

Koliko tehta opozicija, še ni mogoče dognati. Novemu županu in odboru priporočam, da odredi posipanje hodnikov z razno žlobudro, kajti zelo neprijetno je, če meščan neprostovoljno položi svojo »garnituro« na obledenela tla naše Slov. Bistrice.

Istega večera, ko se je vršila izvolitev župana v našem mestu, je bila tudi seja gasilskega društva, na kateri so podpisovali menico. To je v dnevih splošne stagnacije sicer težavno in je bila zato seja tudi jako burna, vendar pa je končala s popolnim uspehom.

Kljub hudi zimi se naši meščani in meščanke prav pridno vozijo k gledališkim predstavam v Maribor. Vse bi bilo prav, če bi potoma ne bilo klanca na Klopčali, na katerem je nedavno vsled nadihe spustil neki avto svojo dušo in ni bilo druge pomoči, kakor da so možakarji vpregli svoje sile v obnemogli avto in ga spravili na varno.

Minljiva slava.

Nekaj let po koncu svetovne vojne pride izletnik v grad, da si ogleda znamenitosti. Pridruži se mu sluga, češ: »Vas bom spremljal!«, a prejme odgovor: »Ni treba! Saj sem bil nekoč tu kralj!«

Mariborski in dnevi drobiž

Naročnikom »Večernika«

Prijava za odmero davka.

Današnji številki smo priložili položnice! Prosimo cenjene naročnike, da poravnajo naročnino vsaj za 3 mesece, ker nam s tem prihranijo mnogo dela in stroškov. Vsem, ki dosedaj še niso plačali naročnine za leto 1927, smo položnice izpolnili ter prosimo, da vplačajo predpisane zneske, v katerih je naročnina za januar všteta, vsaj do 15. januarja.

Uprava »Večernika«.

Vprašanje delazmožnosti mariborskega občinskega sveta.

Sinoči se je vršila v restavraciji Kosič širša seja srezkega odbora SDS za mesto Maribor, na kateri se je razpravljalo o situaciji, ki je nastala po rezultatu občinskih volitev v Mariboru. Podano je bilo obširno poročilo o pogajanjih, ki so se vršila dosedaj o možnosti ustvaritve večinske formacije v novem občinskem svetu. Pokazalo se je, da je položaj še nejasen in nerazčiščen in je bilo zato sklenjeno, da se nadaljna razprava in končno sklepanje odloži na prihodnji teden. Obenem je bilo vodstvo stranke pooblašeno, da nadaljuje razgovore v dosedanjih smeri.

Novi predsednik višjega deželnege sodišča v Ljubljani.

S kraljevim ukazom je bil imenovan včeraj za naslednika dne 21. decembra umrlega dr. Janka Babnika za predsednika višjega deželnege sodišča v Ljubljani, dosedanji podpredsednik tega sodišča, g. dr. Anton Rogina.

Temperatura v Mariboru.

V noči od starega na novo leto je bila najnižja temperatura —5.5° C, naslednje noč —9.4° C, potem —9.7° C, danes, ko je sonce najbližje zemlji, pa —13° C. Interesantno je to, da je ob 8. zjutraj temperatura skoraj enaka. Včeraj je bilo —9° C, danes pa —9.2° C. Radi velike množine snega bi bilo nevarno, če bi naglo nastopilo južno vreme.

Pomanjkanje cigaret

posebno »Vardark« se čuti že od novega leta. Nastalo je vsled tega, ker je prevzel glavno zalogo nov najemnik. Kakor se nam poroča, se bodo že jutri dobile vse cigarete povsod kakor običajno.

Ameriško odlikovanje naših mornarjev.

V navzočnosti vojne ministra generala Hadžića, komandanta mornarice admiral Price in številnih drugih visokih dostojanstvenikov je včeraj na poslaništvu Zedinjenih držav slovesno izročil ameriški poslanik Price v Beogradu odlikovanja našim mornarjem parnika »Izabrana« iz Dubrovnika, ki so novembra lanskega leta rešili sedem mornarjev ameriške ladje »Robinson« sigurne smrti. Kapetan »Izabrana«, Nikola Radoš, je dobil od predsednika Coolidgea zlato uro z verižico, dva oficirja mornariške priznatične daljnogleda, ostali mornarji pa zlato kolajno.

Nadaljevanje smučarskega tečaja.

Smučarski tečaj SPD se bo pod vodstvom g. ing. Rungaldiera nadaljeval v dneh 6., 7. in 8. t. m. Prijave sprejema vodja tečaja na Mariborski koči.

Nova tarifa na železnica.

Začetkom letošnjega leta bi imela stopiti v veljavo nova železniška tarifa za potniški promet, ki znatno znižuje cene posebno na brzih vlakih. Kakor pa se nam poroča, stopi ta tarifa v veljavo šele 1. marca ali pa morda še kasneje. Do tega časa pa se izvedejo še nove reforme v prometu.

Iz trgovskega sveta.

V trgovski register sta se vpisali iz mariborske oblasti naslednji tvrdki: Ernest Železnik, trgovina z vinom in sadjem v Drvanju in Attemsova lesna industrija v Slovenski Bistrici.

Gasilno društvo z rešilnim oddelkom v Mariboru priredi v četrtek, dne 5. t. m. ob 20. uri v Unionski dvorani dobrodelno prireditev s plesom, pri kateri bodo sodelovali člani narodnega gledališča gg. Rasberger in Harastović ter gđ. Udovič kakor tudi gđ. Rut Schwab in Frischev kvartet. Plesno godbo oskrbi Schönherrijeva kapela. Vstopnice po Din 25, 10 in 15 za mize in sedeže v trgovini Höfer.

Vsi privatni uslužbenci (med katerimi spadajo tudi kvalificirani trgovski in obrtniški pomočniki) in samoupravni nameščenci in funkcionarji se pozivljejo, naj vložijo zaradi odmere davka do dne 31. januarja 1928 po pristojnem davčnem oblastvu takse prosto prijavo vseh svojih službenih prejemkov, ki jih bodo prejeli po vsej priliki v letu 1928 bodisi v denarju, bodisi v naturalijah. Davku zavezani so vsi prejemki iz službenega razmerja, kakor plače, mezde, draginske, rodbinske in funkcijske doklade, honorarji, nagrade, odškodnine za čezurno delo, vrednost hrane in stanovanja itd., brez vsakršnega odbitka. Za prijavo naj uporabijo uslužbenci tiskovino, ki jo dobe brezplačno pri davčnih oblastvih I. stopnje. Pravilnost prijave mora službodajalec potrditi s svojim podpisom.

Smrtna kosa.

V Ljubljani je umrla danes ponoči gospa Marija Grasselli, roj. Krisper, soproga prvega slovenskega župana v Ljubljani, g. Petra Grassellija in mati višjega državnega pravdnika g. dr. Mirka ter vlad. svet. dr. Leona Grassellija v Ljubljani. Pogreb se bo vršil v četrtek, ob 2. pop. iz hiše žalosti na ljubljansko pokopališče. Blag ji spomin, težko prizadetim pa naše iskreno sožalje!

Svečina.

Pred kratkim se je vršila v naši šoli prav lepa božičnica. Otroci so deklamirali in peli. Obdarovano je bilo 76 otrok s toplim perilom in z obleko. Da je naša božičnica tako zadovoljivo izpadla, se imamo zahvaliti Posojilnici v Mariboru, ki nam je poslala 1000 Din, Družbi sv. Cirila in Metoda v Ljubljani, ki nam je podarila 500 Din in 50 koledarčkov, gosp. R. Smoniku, ki nam je dal kruha in gosp. trgovcu Arhu, ki se pri naših šolskih prireditvah vedno izkaže. Vsem tem se najtopleje zahvaljuje šolski upravitelj.

Podporno društvo žel. delavcev in uslužbencev v Mariboru.

naznanja vsem članom upokojevcem, da so glasom občnega zbora samo oni člani oproščeni vplačevanja članarine, katerih mesečni prejemki znašajo manj kot Din 400, in dobijo do Din 4000.— posmrtnine. Potrđilo o mesečnih prejemkih se mora vodstvu društva predložiti v vpogled. Za dostavitev poštnih položnic (čekov) naj člani društva pisмено javijo natančni naslov, ali iste osebno ob sobotah od 14. do 18. ure dvignejo v pisarni Aleksandrova cesta št. 65 v Mariboru. Člani se naprošajo, da svojo dolžnost natančno izpolnjujejo. — Odbor.

Kožni sejem v Ljubljani

se prične dne 23. t. m. ob 8. zjutraj in sicer na prostoru ljubljanskega velesejma. Tega dne dopolne se bo kupovalo in prodajalo na drobno, zlasti pa bo Lovska zadruga oziroma »Divja koža« prevzemala od zamudnikov v komisijo kože vseh vrst. Sprejemanje kož pa se brezpogojno zaključi že opoldne. V tem času je tudi ogled posameznih partij kož, pripravljenih za dražbo. Popoldne ob 15. uri pa se prične dražba kož v sortiranih partijah. Dne 24. t. m. bo obračun s kupci in se bodo oddajale kupcem izdražene kože. Kdor ima kože divjih živali, naj jih takoj pošlje na naslov »Divja koža«, Ljubljana, velesejem. Če mu ni kaj znano, naj istotam zahteva pojasnila, ki jih dobi brezplačno z obratno pošto.

Mariborska sadlarska in vrtnarska posrednica

ima svoj redni občni zbor v nedeljo, dne 8. januarja ob 9. uri dop. na srednji vinarski in sadlarski šoli. Ker se bo vršilo obenem zanimivo predavanje o najvažnejših škodljivcih in boleznih sadjarstva in vrtnarstva — združeno s skioptičnimi slikami — se vabijo člani kakor tudi nečlani obojega spola, da se občnega zbora v čim večjem številu udeležijo.

Kaj vse najde tat.

Včeraj je opazil g. Šumi, da mu je v pretekli noči sunil neznan uzmovič z osebnega avtomobila na zaklenjenem dvorišču v Wolfovi ulici magnet, vreden 4000 Din. Policija je dolgorpšnežu že na sled!

Ob bolgarski meji

ZNACAJ BOLGARSKEGA OBMEJNEGA PREBIVALSTVA. — SLABO OSKRBLJENI DRŽAVNI ORGANI, — TEROR RADIKALSKIH PRVAKOV.

Odlični prijatelj lista nam je dal na razpolago pismo, katero je prejel od svojega rojaka in dobrega znanca, ki živi že dolga leta v Južni Srbiji v skromni službi. Naj sledi nekaj zanimivih in tudi poučnih odstavkov iz tega pisma:

Leta 1923 in 1924 sem bil prav na meji blizu Caribroda. Bil sem med tujimi ljudmi, njihovega jezika nisem razumel, oni pa mojega ne, a smo se vendar hitro spoznali ter drug drugemu zaupali. Vsi so me imeli za brata in bili so globoko žalostni, ko sem odhajal. Bolgarski narod ob meji je neuk, a dober in pošten. Škoda, da goji nekaj Srbov neugodno sovraštvo do bratskih mejašev. Bolgarski vaščani so me često povabili na svoje slave in druge proslave. Ob takih prilikah sem spoznal preprosto in priščno veselje. Vse je bilo brez vsake hudobije, brez pretepanja, brez mržnje do drugega, brez greha; čisto poštenje in veselje, katero človek uživa kakor v svoji domači hiši. Bolgarski znanci so me drugim predstavljali: »To je naš brat od severa, naš najboljši sin in prijatelj od severa!« — in vsi, do tedaj naznani ljudje so tekmovali, da bi me najbolje počastili. Novi znanci me niso prej izpustili, dokler jih nisem po vrsti obiskal na domu. V bolgarski hiši se z gostom razgovarja največ gospodar ali zadružni poglavar, ličere in mlade snahle pa v znak posebnega spoštovanja gostu poljubljajo roko, da se človek komaj ubrani. Kako lepo bi bilo, če bi se iztrebila mržnja med Srbi in Bolgari in če bi bili vsi državni organi sposobni, dobri in tudi primerno oskrbljeni. Ker jih pa država uprava ne oskrbuje glede prehrane, stanovanja in obleke, nimajo ugleda.

Ko sem tako bratski živel na meji, so pa listi neprestano pisali o komitskih napadih in celo med nami so se razšir-

jale alarmantne vesti, za vsako drugo noč se je napovedal kak napad, prihajala so razna navodila in naredbe, mi smo se pa ravnali po praksi, ko smo videli, da iz vsega tega ni nič. V dveh letih, ki sem jih prebil na meji, se ni ne nam in ne Bolgarom skrivil niti las na glavi. Časopisnim lažem smo se smejali. Tudi slovenski list, ki sem ga imel naročenega, me je vjezil, ker je toliko laži posnel po beograjskih listih, in odpovedal sem ga. Ko so najhujše pisali o napadih, sem se lahko brez skrbi in brez orožja sprehajal po meji tudi ponoči. — Beograjski listi so delali krivico Stamboliškemu, dokler je živel, po njegovi smrti pa često bolgarskemu narodu kot celoti.

Od meje sem po letih prišel v notranjost Južne Srbije v rojstni kraj rekega radikalskega ministra. Tu sem videl velike krivice. Hudo se preganja siromake, ki ne trobijo v radikalski rog. Pri zadnjih volitvah sta nam minister in njegov prijatelj kot kandidata kratko malo nardčila agitacijo. Ker se pozivu nisem odzval, sem se takoj po volitvah moral seliti. Nad drugimi sta minister in tovariš vršila še hujši teror.

Naš rojak se iz vsega srca divi bratskemu narodu — srbskemu kakor bolgarskemu ter z bistro glavo in poštenim srcem spoznava vse napake in zapreke bratskega sožitja in miru. Politiko radikalov, ki si — kakor pri nas klerikalci — lastijo predstavništvo celokupnega srbskega življa, ima priliko spoznati od vseh strani in tako je dobro razumljiv stavek njegovega pisma: »V enem oziru sem zelo zadovoljen, v drugem pa nezadovoljen.« — Lahko je med brati, težko je pa prenašati, kar nad nami vseni počenja posamezniki.

Uveljavlja v finalnih potezah bikoborbo; neposredno pred smrtnim sunkom, ki ga zada torero biku. V takih momentih se torero bojuje in bori z razdraženo in divjo živaljo, z ranjenim bikom na tleh, v zraku, v neprestani nevarnosti za svoje zdravje, za zmago in čast. Konec boja je pri Belmontu siguran, bliskovit udarec z mečem, ki v trenutku stre gigantsko moč bika, ne da bi se podedila kapljica krvi. To je najpriljubljenejši in najslavnejši način ubijanja bika. Kajti finale pri nespretnih in neodločnih toradorjih traja dolgo časa, kar je za gledalce čestokrat mučno in zoprno.

Belmontov rival, gibčni in elegantni Joselito, ki je nedavno postal žrtev bikoborbe v Madridu, je bil popoln kontrast Belmonta. Dočim je Belmonte majhen, suh in miščast in izgleda, da se sploh ne more zanašati na svojo fizično moč, je bil Joselito velik, krepak in poln fizične moči. Dobil se je izredno mirno in s svečanim dostojanstvom, tako da se je zdelo, kakor bi bikoborba od njega ne terjala nikakega napora. Stal je običajno daleč od divjega bika, ter jo z nekako čarobno silo mahalil tja, kamor je hotel. Kdor je gledal njegov način bojevanja, je uverjen, da so bikoborbe povsem nenevarne. Vendar je slavni torero preminul na rogovi bika, ravno v času, ko je izgledalo, da mu sploh ne preti nobena nevarnost.

Višek raztresenosti

je pokazal nokoč francoski minister vojske Painlevé. Na Opernem trgu v Parizu je srečal nekega znanca in se z njim pogovarjal. H koncu pa mu pravi: »Dragi prijatelj, mi li moreš povedati, ali sem prišel z Operne avenije ali z Bulvarjev?« — »Z Bulvarjev!« mu odgovori začuden znanec. — »Hvala lepa! Potem takem sem že obedoval...«

Mamica šestletnemu sinčku: »Pojdi, Joško, greva v cerkev!«

— Kaj pa se je tam zgodilo?

Občni državljanski zakonik

Občni državljanski zakonik je eden najvažnejših zakonov, ki ureja že preko sto let skoro vsa civilnopravna razmerja na našem ozemlju. Leta 1853 je izšel prvi slovenski prevod, ki so ga oskrbeli sicer takratni naši najboljši pravni-jezikoznanci Mažgon, Krajnc in Cigale, a je jezikovno in stilistično že davno zastarel in mnogo desetletij je knjižna redkost. Zato že izza početka slovenskega uredovanja ne le slovenski pravniki, marveč vsa naša javnost zelo pogrešajo nov prevod. Cigale sam je leta 1888 pripravil nov prevod, pa ga je prehitela smrt. Dvajset let za njimi se je Fran Regally lotil novega prevoda, ki bi ustrezal razvoju našega jezika. Svetovna vojna in slednjič njegova smrt je preprečila njegov namen. Končno je dvornosodni svetnik Božidar Bežek, svetnik višjega deželnega sodišča v Ljubljani, izvršil težko nalogo novega prevoda, ki je izšel letos o Božiču v založbi Tiskovne zadruge v Ljubljani. Prevod podaja v lahko umljivi slovenščini, držeč se enotno v sedanjih praksi že udomačenih pravniskih izrazov. Vdelane so v besedilo seveda tudi tridele novele k O. D. Z., ki so izšle med svetovno vojno, vendar tako, da je razlika med noveliranim in prejšnjim besedilom (s pričetvanjem) takoj vidna, navedeno pa je tudi staro besedilo.

Po posameznih paragrafi so navedene kratko tudi nekatere starejše, še veljavne in novejše določbe že naše zakonodaje, ki so izpremenile dejanski občni državljanski zakonik. Obširno stvarno kazalo olajšava uporabo zakonika. Ker za dogleden čas še ni pričakovati izenačenja našega civilnega prava, zlasti ne v celem obsegu, bo ta izdaja gotovo za dolgo vrsto let prepotrebna za našo prakso pa tudi za mladi naš pravniški naraščaj naše univerze. Ne le slovenski pravnik, marveč tudi vsi naši župni, občinski in drugi uradi te izdaje ne bodo mogli pogrešati. Za rabo nemških izdaj in za navedbe besedila v nemščini naj ne bo več izgovora.

Naroča se v knjižarni Tiskovne zadruge v Ljubljani ali njeni podružnici v Mariboru. Cena v platno vezani knjigi Din 150.

Kraljica Nefretete

Pred 15. leti je neka nemška ekspedicija z dovoljenjem egiptovske vade v El Amarni iskala staro - egipčanske ostanke. Vodja ekspedicije, berlinski milijonar Simon, se je pogodil z egiptovsko vlado, da bo od vsega, kar se bo našlo, polovica pripadala ekspediciji, polovica pa egiptovski vladi. Ekspedicija je imela srečo. Odkrila je atelje egipčanskega umetnika Thutmoseja, ki je deloval dobrih 1300 let pred Kr. kot dvorni kipar kralja Amenofisa IV. našli so njegovo najboljšo delo: doprni kip kraljice Nefretete. Kip je visok 40 cm ter izdelan iz apnenca. Pri delitvi izkopanih starin je bil ta kip pripoznan ekspediciji, ki ga je poklonila pozneje berlinskemu muzeju. Sedaj po 15. letih se je pa egiptovska vlada spomnila na kip ter diplomatičnim potom zahtevala, naj se vrne. Nemška vlada je odgovorila s prepisom zapisnika, ki je bil svojčas sestavljen med ekspedicijo in egiptovsko vlado, zraven pa izrazila svojo pripravljenost sprejeti egiptovskega odposlanca v svrhu nadaljnjih razgovorov. Ob tej priliki je vredno omeniti, da je bil staroegipčanski kralj Amenofis IV. velik revolucionar svoje dobe. Njegovi predniki se namreč niso dali nikdar slikati ali vpodobiti s kipi, da ne bi ljudstvo videlo, da so vladarji enaki drugim zemljanom. Šele Amenofis IV. je dal napraviti svoj in so-progin kip proti vsem običajem in proti ugovorom visoke duhovščine, ki je narodu predstavljala vladarje kot neka nadnaravna bitja. Odločni kralj je vladal 25 let. Po njegovi smrti se je vse povrnilo zopet v stare običaje. Nazadnje je pa pesek puščave zagrnul krasoto nekdanje kraljeve prestolice.

Sport

Kako mestne občine podpirajo sport

Čestokrat je tudi naš občinski svet reševal razna sportna vprašanja, v večini slučajev pa s prav malo smisla in razumevanja, dočim v inozemstvu razne občine stalno podpirajo sportne institucije in žrtvujejo za sport velike vsote.

Mnogo občin je uvidelo, kakega pomena za kraj so dobra moštva, katerih igra privlači občinstvo iz bližnje in daljne okolice. Toda ne samo to, so še druge pomembnejše strani sportnih organizacij, ki bi morale biti občinam glavni razlog za podpiranje sporta: Mar ni marsikatero dobro moštvo svojem mestu pripomoglo do slave bolj, kot vsa mogoča propaganda, ki je zahtevala težkih žrtv. Pravilno razumevanje navedenega dejstva je dokazal občinski odbor v Stettinu, ki je samo v minulem letu izdal za napravo sportnih naprav 45.000 mark ali 360.000 dinarjev. Klubi, ki so bili v materijelni zadregi, so dvignili posojila, za katera jamči tudi mestna občina. Na ta način je občina prevzela jamstvo za 230.000 mark ali za 3 milijone dinarjev. Svojem klubom je mesto omogočilo najetje trenerja in darovalo več krasnih pokalov za najrazličnejša tekmovalja, ter oprostilo plačanja najemnine vse klube, ki imajo igrišča na občinskem svetu.

V nadaljevanju pravi poročilo, da uspeh podpor in žrtv ni bil samo v sanaciji klubov, temveč, da je bilo omogočeno prirejanje več sportnih prirediteljev, od katerih je imelo mesto veliko moralnih in gmočnih koristi. Kaj pa pri nas? V celem proračunu mestne občine ni bilo doslej postavke, ki bi bila namenjena v sportne svrhe. To je tudi glavni razlog, da klubi, ki se morajo še vedno boriti z žrtvami, ki jih je zahteval težak začetek in ustvarjanje iz nič, le životarijo in nimajo možnosti, da bi se razmahnili kakor klubi v drugih krajih.

Težkoatletski pozor!

Pripravljalni odbor prvega mariborskega težkoatletskega kluba posluje do nadaljnjega vsak četrtek od 19. do 20. v gostilni Horvat v Frankopanovi ulici 7. Kdor še ni izpolnil pristopne izjave naj se oglasi prihodnji četrtek.

S. K. Železničar.

V četrtek, dne 5. t. m. ob 19. uri (7.) v »Mariborskem dvoru« važen članski sestanek. Tajnik.

Uspehi Hajduka na Maltri.

Moštvo državnega prvaka Hajduka je po prvi zmagi v tretji tekmi izvajalo na Malti še dve značilni zmagi. Malteški prvak FCForian je moral kapitulirati pred Hajdukom v razmerju 5 : 1. Najboljši je bil napad, ki je predvedel vzorno igro najboljših profesionalnih moštev. Navdušenje publike nad igro slovanskih gostov je nepopisno.

Hajduk je naslednjega dne v krasni igri porazil tudi Sant Georges v razmerju 5 : 0. Sant Georges je letošnji pokalni prvak in kljub dobri kvaliteti moštva ni mogel kljubovati nasprotniku, katerega je navdušeno bodrila 10.000 glava množica. Ugoden utis, ki ga je Hajduk zapustil na gostovanju, je dal povod, da so malteški klubi pregovorili goste, da ostanejo v gosteh do petka in da odigrajo poslednjo tekmo z reprezentanco Malte.

Splitčanom je torej uspelo po dveh neodločnih tekmah izvajati tri pomebne in visoke zmage ter dvigniti skupno razmerje na 19 : 6 v svojo korist. Na praznik jih čaka težavna naloga, kateri pa bodo po dosedanjih izgledih tudi do- rasli, čeprav malteško reprezentanco sestavljajo prvovrstni igralci.

Spremembe v vodilnih klubih.

Jugoslavija (Bgd) je izgubila slavnega halfa S. Popovića, pridobila pa je v vrste svojega članstva Becića, prvovrstnega igralca, srednjega napadalca Sanda. Concordiji je pristopil reprezentativni srednji krilec Premrl, ki je doslej nastopal za Viktorijo. Za kateri klub se bo odločil Popović, še ni znano.

Dar madžarskih monarhistov

Budimpeštanski listi pišejo na dolgo in široko, kaj se je vse poslalo »kralju« Otonu, sinu zadnje avstrijske cesarice Cite za praznike. Oto si je želel opremo za svojo šolsko sobo in to željo so mu madžarski monarhisti izpolnili na ta način, da so v Lequeitio poslali kompletno šolsko sobo z mizami, stoli, tablam, omarami, z velikansko zbirko učil in knjig z naravoslovnimi preparati, popolno opremo fizikalnega in kemičnega laboratorija itd. Dodali so še velik filmski aparat s filmi, ki predstavljajo madžarske pokrajine. Spomnili so se tudi drugih Citinih otrok ter poslali velikansko zalogo sladkarij, igrač in oblek. Vseh darov je bilo za par vagonov. Vse, kar se je poslalo, je bilo izdelano na Madžarskem. Stroške ogromnih darov bo nosilo seveda madžarsko ljudstvo. Velikaški darovalci si pa lastijo čast in veselje. Pri toliki skrbi za svojega kralja si pa madžarski monarhisti še vedno privoščijo solzavo tarnanje po svojih listih, da se mlademu kralju slabo godi in da ima samo ene zakrpane hlačke.

Usoda bikoborcev

Najznamenitejša toradorja poslednjih let sta bila brez dvoma Joselito in Belmonte. Belmonte je povodni neke bikoborbe v Barceloni težko ranil razjarjeni bik. Tekom borbe so bili gledalci neprestano v strašni napetosti, kajti ves čas se je torero nahajal v navidezni življenski nevarnosti. Besni živali se je umikal sila spretno, čeprav je bil ves čas takorekoč med ostrimi rogovi upognjenega bikovega tiilnika, ki je pretil, da se zdaj in zdaj dvigne ter nasadi in razpara dražilca.

Borba z bikom je najjasnejši dokaz, koliko spretnosti, gibčnosti vaje in inteligence je treba, da se nadvlada surova živalska sila. Premoč inteligence in drugih prednosti šibkega človeka se zlasti

Hans Dominik:

Oblast treh

Viskont Robarts je ponovil svojo ponudbo.

»Stavim deset funtov, da bo prvo ameriansko letalo ob četrt na enajst tukaj.«

Mr. Pykett je sprejel stavo in ponudil protistavo.

»Sto funtov, da do četrt na enajst ne pristane nobeno ameriansko letalo. Petnajst funtov, da ne bo nobenega do poldne.«

V možganih lorda Maitlanda se je podila misel za mislijo. Mr. Pykett je bil član avstralskega parlamenta. Moral je točno poznati vse nitke, ki se pletejo med Ameriko in Avstralijo. Gotovo je imel svoje vzroke, če je stavil na izostanek Amerikancev. Toda lord Maitland je tudi sprejemal vsake četrt ure brezžične brzozjavke iz Amerike in opazil je, kako je postalo hujskajoče pisanje amerianskega časopisja v jutranjih urah zmernejše in pomirljivejše. Ali hoče Cyrus Stonard uspavati Anglijo, da bi jo potem toliko bolj nepričakovano napadel? Ali pa se je morda Cyrus Stonard premislil in odložil odločitev? Ni mogel dati jasnega odgovora na ti dve vprašanji.

Njegova pozornost se je sedaj obrnila k drugi stvari. Točka, ki se je zadnje sekunde prikazala na obzorju, se je hitro večala. Iz neskončne višine je pričela padati, postajala z vsako sekundo večja in večja, dokler ni široko in masivno legla na modre valove Solenta. Tam se je sedaj lahko zibala na igrajočih se valovih zračna ladja in hrešče so se pogreznila v globino sidra in jo pritrdila na morskno dno. Plapolaje se je vspel na krovu amerianski zvezdnati prapor in v nekaj sekundah je zaplapolal ves krov v barvah različnih signalnih zastavic. Cheer-klici iz množice so pozdravili prvo transatlantsko zračno ladjo, kateri sta v nekaj minutah sledili še dve drugi.

Mr. Pykett je mirno izpolnil ček, glaseč se na stoipetdeset funtov in ga izročil viskontu Robartsu. Medtem, ko je to storil, si je stavil ista vprašanja, kakor preje lord Maitland. Zakaj pušča Cyrus Stonard še vedno potniška letala

preko? Ali se je morda v zadnjem trenutku premislil in boj odložil?

Vse ozračje je bilo nabito s politiko. Ko je pogovor nekoliko zastal, se je razločno slišalo Dianine besede:

»Kako naj bi se Amerika in Anglija medsebojno pobijali? Saj to zabranjuje skupen jezik. To je najmočnejša vez, ki spojuje ljudi.«

Viskontinja Robarts je pritrdjevalno pokimala.

»Ne morem razumeti, kako bi se mogli englishspeakers med seboj tolči.«

Dame niso verjele na možnost vojne. Seveda so pa tudi zelo malo vedele o politiki in državniški praksi Cyrusa Stonarda.

Zunaj se je pričelo tekmovalje med letalci potapljači. Iz velike višine so se spuščala potapljaška letala v morje, prebila s ploskom vodno gladino, potegnili za seboj še kratek sled razpenjene vode in že so izginila. Kot podmorniki so nadaljevali svojo vožnjo. Po pogojih tekme so morala ta letala napraviti precejšnjo pot pod vodo, nato dvigniti v globini petdesetih metrov zasidrano bojo in v predpisanem času in na določenem kraju zopet vzleteti iz vode.

Okoli amerianskih letal so brzeli carinski čolni. Postopanje je trajalo le malo časa, ker so prekomorska letala sama izpostavila motorne čolne. Posamezni došleci so se podali na suho, da se snidejo s prijatelji in znanci.

Pot letalcev-potapljačev je bila dolga. Vsled tega se je vrnilo v program tekmovalje z brezmotornimi letali. Po pompozem prizoru s potapljaljskimi letali je prišla sedaj idila. Z najvišjih pečin obrežja so odjadrali posamezni letalci. Kot metulji so se z napihnjenimi nosilnimi ploskvami igrali v zraku. Včasih so skoro nepremično obviseli v zraku, da naenkrat kakor albatrozi razpno svoja krila in se v velikih lokih poženejo kvišku.

Viskont Robarts je iskal nove žrtve, s katero bi lahko stavil o izidu tekme brezmotornih letal. Ostali gostje lorda Maitlanda so z ostrimi daljnogledi sledili letalcem, ki so s spretnim manevriranjem dosegali vedno večjo višino.

Na stopnjicah, ki so vodila na krov Maitlandove zračne jahte, so se v tem trenutku zaslili koraki. Novi gostje so

prihajali. Sir Arthur Vernon, Maitlandov prednik v admiraliteti. Pripeljal je s seboj nekega tujca.

»Gospod dr. Glossin iz Trentona v Zedinjenih državah...«

Medtem ko se je poklonil, je sir Arthur obrnjen k lordu Maitlandu komaj slišno nadaljeval:

»...Star moj prijatelj... Morda pripomore k mirni rešitvi krize.«

Teh nekaj besed je zadostovalo, da je bil Amerikanec sprejet s prisrčnostjo, ki je celo nadkriljevala običajno angleško gostoljubnost.

Dr. Glossin se je posvetil predvsem gospodarici jahte. Na njeno začudenje je speljal pogovor kmalu na kraje in osebe, s katerimi se je seznanila še kot pevka, ne da bi pri tem omenil njen prejšnji poklic.

Lady Diana je z zanimanjem sledila njegovemu pripovedovanju, vendar pa jo je notranje odbijal. Pri vsakem stavku je čutila skrito dvomnost in vendar se ni mogla odtegniti vplivu tega gosta. Neki notranji glas jo je svaril, da naj ne pusti tega moža preblizu, istočasno pa ga je pod neko neodoljivo silo prijazno povabila na poset v Maitland Castle. Povabilo je ponovil tudi lord Maitland, kateremu je šlo zato, da ostane v stiku s tem vplivnim Amerikancem.

Dr. Glossin se je zahvalil za prijaznost. Povabilo je sprejel s pridržkom. Najprej da ima opraviti v Londonu. Potem da pride rad v Maitland Castle. Vojna in vojna nevarnost... on se je smejal. Ameriansko ljudstvo da se ne namerava spustiti v vojno s sorodnimi Britanci. Psovanje po časopisju pa še dolgo ne pomenja vojne.

Lord Maitland je šel naravnost na cilj. Razburjenje amerianskega časopisja, da je povzročila tatvina nekega letala. Ameriansko časopisje je trdilo, da so udeleženi Angleži. Ali je že zadeva razjašnjena?

Dr. Glossin je postal redkobeseden. Tatvina omenjenega letala, da še ni popolnoma razjašnjena. Gotova opazovanja pa da vodijo na gotov sled. V navzočnosti tolikih gostov o stvari, da ne more povedati več. Toda lord Maitland je razumel, da mu hoče Amerikanec povedati med štirimi očmi več, mu zapati stvari, ki zahtevajo največ diskrecije.

Zunaj so se tekme nadaljevale. Medigra z brezmotornimi letali je bila končana. Viskont Robarts jo je na svojo žalost moral preživeti, ne da bi mogel s kom staviti. Mrtvo je sedaj valovalo vodovje Solenta. Toda s stop-urami v rokah so čakali sodniki. In sedaj... Bliiskovito se je pognala velika riba iz morja, razpela dvoje kril in zletela v višave. Prvi letalec-potapljač se je zopet pognal iz morja. Po določbah v tekmovalnih pogojih, se je dvignil v višino desetstisočih metrov, prešel nato v drsalni polet in se lahko vlegel na valove. Še med tem, ko se je prvi polagoma spuščal navzdol, je že šinil drugi letalec-potapljač iz morja proti nebu. V kratkih presledkih so sledili ostali. Konstrukcije so se izkazale za prvovrstne. Ono malo sekund, katere je moral eden ali drugi potapljačev iskati svojo bojo pod morjem dalje od ostalih, je odločilo.

Vsakdo izmed gledalcev ukaj v jahti je spoznal, da ima Anglija v teh potapljaških letalih novo močno orožje. Ta letala so se lahko bojevala baš tako proti podmorskim čolnom kar proti letalom. Izbirala so si lahko svoje bojišče po lastni volji v zraku ali pod vodo.

Lord Maitland je z dr. Glossinom stal pri oknu.

»Sijajna iznajdba! Mislim, da boste o njej poročali svojemu predsedniku.«

Dr. Glossin se je vljudno nasmehnil. Načrti potapljalnih letal so bili že davno v Washingtonu.

Dalje prihodnjič.

Mali oglas, ki služi le posredovanju in socialne namene občinstva: vsaka beseda 30 p, najmanjši znesek Din 5.—

Mali oglasi

Zenitve, dopisovanje in oglasi trgovskega ali reklamnega značaja: vsaka beseda 50 p, najmanjši znesek Din 10.—

Najboljša delavnica
za popravilo gumijevih čevljev in galoš.
Govedič, Frankopanova ulica 10. 21

Mesečne sobe
s hrano ali brez hrane z uporabo kopalnice in strogo separiranim vhodom takoj za oddati v Pokojniškem zavodu. Vprašati v hotelu »Mariborski dvor«. 23

Stanovanje
1 do 2 sob (kabinet in predsoba) ter avtogarajo odda hotel »Mariborski dvor«. 24
Iščem 3 do 4 sobno stanovanje za takoj. Ponudbe na upravo »Večernika« pod šifro »Trgovca« 22

Lepo opremljena soba
z dvema posteljama se takoj odda. Vojna ulica 18. 18

ZA VAŠE IZDAVATELJE

Prazna soba

s posebnim vhodom se takoj odda. Gosposka ulica 58-I, desno. 19

Izurnjeno strojepisko

veščo slovenščine in nemščine takoj sprejemem. Odvetnik dr. Rapoc, Prešernova 2-II. 10

SVETOVNI PATENT
„ZEPHIR“
Lesna trajno goreča
peč z zračno kurjavo

z 10 kg drv ogreva
sobo skozi 24 ur
„ZEPHIR“, tvornica peč
Zastopstvo za Maribor železnina
PINTER & LENARD

Pisemski papir

najmodernejše izpeljave le pri

1133

Zlata Brišnik, Slovenska ul. 11

Polnina peresa znamk **Waterman, Montblanc, Pankala**

Lovski tovariši in izletniki pozor!

**VELIKI
LOVSKI
PLES**

priredijo **Šentjakovski lovci** dne 6. januarja 1928 v prostorih g. **Alberta Matjašiča**, gostilničarja pri Sv. Jakobu v Slov. goricah. Svira prvovrstna godba iz Maribora. Začetek ob 14. uri popoldne. Vstopnina Din 5.—. Za prvovrstna vina in dobro kuhinjo je preskrbljeno. Avto vozi od gostilne »Groz« ob 12. in 15. uri ter se vrača po potrebi. 17

Po nepopisno mučnem trpljenju je danes ob 21. uri moja blaga žena in mati mojih otrok Mirka, Leona in Anice, gospa

Marija Grassellijeva, roj. Krisperjeva

zatisnila svoje trudne oči za vedno.

Pogreb predrage rajnice bo v četrtek 5. januarja 1928 ob 14. uri izpred hiše št. 25 na Mestnem trgu na pokopališče pri Sv. Križu. 25

V Ljubljani, dne 3. januarja 1928

Peter Grasselli

Brez posebnega obvestila

JURISTI!
NOVO! **NOVO!**
**OBČNI DRŽAVLJANSKI
ZAKONIK**

v slovenskem prevodu je pravkar izšel.
Cena knjigi Din 150, po pošti Din 155

Naroča se pri **Tiskovni zadrugi v Mariboru,**
Aleksandrova cesta št. 13